

Arter og sorter af korsblomstrede efterafgrøder og mellemafgøder 2011

Arter og sorter af korsblomstrede mellem- og efterafgrøder, som er tilgængelige på det danske marked i 2011. Vigtige egenskaber ved de forskellige sorter er beskrevet. Tabel 2 er opdateret.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Lovgivning vedrørende afgrødetyper

Reglerne for pligtige efterafgrøder og alternativer til efterafgrøder, herunder mellemafgøder, fremgår af "[Veiledning om gødskning og harmoniregler](#)". Planperioden 1. august 2010 til 31. juli 2011", afsnit 3.8, side 37-46. Læs også "[Nye regler for pligtige efterafgrøder?](#)".

Afgrødetyper, der kan medregnes som pligtige efterafgrøder er:

- Udlæg af græs (rent græs uden kløver), korsblomstrede afgrøder og cikorie
- Korn og græs sået før eller efter høst, dog senest 1. august
- Korsblomstrede afgrøder sået før eller efter høst, dog senest 20. august
- Frøgræs, der efter høst fortsætter som efterafgrøde

Mellemafgøder er afgrøder, der etableres før dyrkning af vintersædsafgrøder og skal bestå af olieræddike eller gul sennep. Der er krav til udsædsmængde. 1 ha efterafgrøde erstattes af 2 ha mellemafgøder.

Valg af efterafgrødeart

Valg af efterafgrøde kan ske ud fra tabel 1 for efterafgrøder sået inden 20. august. For at en korsblomstret efterafgrøde kan tælle som pligtig efterafgrøde, skal den være etableret inden 20. august. Tilsvarende skal korn og græs være sået før 1. august.

Tabel 1. Valg af efterafgrøde ved såning før 20. august.

Sædskitte	Efterafgrøde	1. års og flerårs eftervirkning, kg N pr. ha ¹⁾		
		1. års Flerårs	Sandjord 10-25 15-30	Lerjord 0-25 15-30
Hyppig rapsdyrkning eller kartoffeldyrkning	10-12 kg olieræddike (Olieræddike opformerer kålbrot mindre end gul sennep).	1. års Flerårs	10-25 15-30	0-25 15-30
Ingen raps i sædskitet og uden hyppig roedyrkning	4-5 kg vinterraps 7-8 kg gul sennep 10-12 kg olieræddike	1. års Flerårs	10-25 15-30	0-25 15-30
Hyppig roedyrkning	7-8 kg gul sennep (nematoderesistente) sorter: Se tabel 2 11-12 kg olieræddike (nematoderesistente) sorter: Se tabel 2	1. års Flerårs	10-25 15-30	0-25 15-30

¹⁾ Flerårs eftervirkning er den samlede eftervirkning, der kommer i afgrøderne i 5 år efter opløjning.

I sædskitter med kartofler kan olieræddike anvendes som efterafgrøde, mens sennep ikke anbefales pga. risikoen for øget angreb af rodtiltsvamp. Ingen af olieræddikesorterne er resistente mod alle fritlevende nematoder, og derfor skelnes der ikke mellem olieræddikesorterne.

Modtagelighed for kålbrot

Korsblomstrede efterafgrøder kan opformere kålbrot. Der er gennemført en [tysk undersøgelse](#) af sennep og olieræddikes modtagelighed for kålbrot. Resultaterne viser, at olieræddike er væsentligt mindre følsom over for kålbrot end sennep.

I en anden tysk undersøgelse fra [Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft](#) er modtageligheden for kålbrot hos sorter af gul sennep, olieræddike, vinterraps, vinterrybs og honningurt undersøgt. Modtageligheden for kålbrot i nogle sorter af olieræddike er undersøgt i væksthusholdet i [Holland](#). I undersøgelsen blev de afprøvede sorter af olieræddike ikke eller kun lidt angrebet af kålbrot.

Læs mere om forskellige efterafgrøder i pjecen [Efterafgrøder – Hvilke skal jeg vælge?](#)

Læs mere om den praktiske håndtering af efterafgrøder i dyrkningsvejledningen "[Efterafgrøder](#)" (kræver [abonnement](#) – husk at logge ind).

Læs mere om den praktiske håndtering af efterafgrøder i dyrkningsvejledningen "[Mellemafgøder](#)" (kræver [abonnement](#) – husk at logge ind).

Udsædsmængde og priser

Udsædsmængde (kg pr. ha) = Ønsket plantetal x TKV (g/1000 frø)/% fremspiring

Plantetal:

60 - 80 planter pr. m² for olieræddike og gul sennep

Fremspiring:

I et forsøg sået efter høst af vinterbyg i 2010 blev målt en fremspiringsprocent på ca. 70. Ved såning før høst var fremspiringsprocenten ca. det halve.

Priser: (afhænger af mængder, individuelle aftaler mm.)

Olieræddike:

15-35 kr./kg afhængig af sort

Gul sennep:

Ca. 15 kr./kg

Sorter af korsblomstrede mellem- og efterafgrøder på markedet i 2011 og deres egenskaber

I tabel 2 er vist arter og sorter af korsblomstrede mellem- og efterafgrøder, som er tilgængelige i betydelig mængde på det danske marked i 2011. I tabellen er også vist vigtige egenskaber ved de enkelte sorter.

Tabel 2. Sorter af korsblomstrede mellem- og efterafgrøder på det danske marked i 2011. Sorternes egenskaber er angivet ved en karakter fra 1 til 9. Karaktererne placerer sorterne i forhold til hinanden inden for den enkelte art. (Opdateret den 24. juni 2011).

Art	Sort	Resistens mod roecystenematoder ¹⁾	Vækst ²⁾	Tendens til blomstring ²⁾	Tendens til at gå i leje ²⁾	Typisk frøvægt, TKV (g/1000 frø) ⁴⁾	Forhandler
Olieræddike	Arena	Ja - kategori 2	7	9	6	11-12	DLF
Olieræddike	Colonel	Ja - kategori 1	5	5	4	10,5-11,5	Nordic Seed, DLAGroup
Olieræddike	Comet	Ja - kategori 1	5	4	3	-	DLF
Olieræddike	Corporal	Ja - kategori 1	5	4	3	14-16	Dig
Olieræddike	Defender	Ja - kategori 2	5	3	2	12	Nordic Seed, DLAGroup DLF
Olieræddike	Ikarus	Nej	6	6	4	10,5-11,5	Nordic Seed, DLAGroup Dig
Olieræddike	Litinia	Nej	-	-	-	11-12	DLF
Olieræddike	Lunetta	Nej	6	5	3	8-10	Dig
Olieræddike	Radical	Ja - kategori 2	5	3	2	12-13	DLF
Olieræddike	Reset	Ja - kategori 1 ³⁾	4	3	2	10	Hunsballe
Olieræddike	Rimbo	Ja - kategori 2	5	4	3	14-15	Limagrain
Olieræddike	Rufus	Nej	6	4	2	11	Hunsballe
Olieræddike	Rutina	Nej	6	6	4	11,0-12,0	Nordic Seed, DLAGroup
Olieræddike	Siletina	Nej	7	6	4	11-12	DLF
Olieræddike	Sixtus	Ja - kategori 2	5	3	2	18	Hunsballe
Gul sennep	Accent	Ja - kategori 1	6	4	3	6-8	Dig
Gul sennep	Braco	Ja - kategori 2	8	7	7	7-8	DLF
Gul sennep	Cover	Nej	6	4	2	6-8	Dig
Gul sennep	Forum	Ja - kategori 2	7	4	3	5,5-6,5	Nordic Seed, DLAGroup
Gul sennep	Litember	Nej	7	5	3	-	Hunsballe
Gul sennep	Luna	Ja - kategori 2	5	4	4	6-8	Dig
Gul sennep	Medicus	Ja - kategori 2	6	4	3	6-8	Dig
Gul sennep	Oscar	Ja - kategori 2	5	5	2	9,5	Nordic Seed, DLAGroup
Gul sennep	Sirtaki	Ja - kategori 2	6	3	4	-	Hunsballe
Gul sennep	Valiant	Nej	8	7	7	7-8	DLF
Mark/foderradise	Strukturator	Nej	-	2	-	18	Nordic Seed, DLAGroup Dig
Foderraps	Licapo	-	-	-	-	-	Dig

¹⁾ Kategori 1 har mere end 90 pct reduktion af roecystenematoder. Kategori 2 har 70-90 pct. reduktion af roecystenematoder

²⁾ Karakter fra 1 til 9, hvor 9 er mest udpræget

³⁾ Resistens mod rodgallenematoden *Meloidogyne chitwoodi*

⁴⁾ TKV bør være mindst 15 for at kunne sprede på 24 m spredeafstand.

Kontakt dit [lokale landbrugscenter](#), hvis du vil vide mere om dette emne.